

Helårsöversikt

Januari – december 2018

Folksamgruppen

Folksam

Översikt: Folksamgruppen

Folksamgruppen totalt	2018	2017	2016
Folksam kundindex (FKI), %	75 ⁷	78	79
Premier, Mkr ¹	54 020	49 939	47 023
Förvaltad kapital, Mkr ^{2,3,4}	404 059	394 125	375 794
Fondförsäkringstillgångar, Mkr ^{3,4,5}	137 076	139 632	124 042
Antal heltidstjänster ⁶	3 771	3 716	3 731

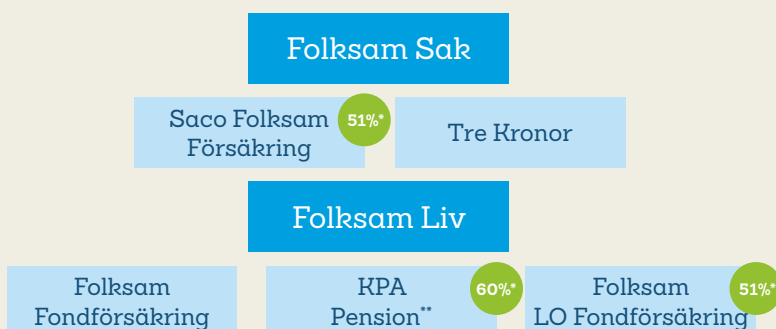
- ¹ Premier omfattar premieintäkt i sakförsäkring, premieinkomst i livförsäkring samt inbetalningar från sparare i fondförsäkring i de försäkringsbolag som ingår i Folksamgruppen.
² Konsumentkooperationens pensionsstiftelse ingår ej.
³ Avser vid periodens slut.
⁴ Tillgångar enligt totalavkastningstabell med avdrag för bolagsstrategiska innehav, vilket i huvudsak avser värdet av dotterföretag.

- ⁵ Placeringsstillgångar för vilka försäkringstagarna bär risken.
⁶ Baseras på betald tid under perioden.
⁷ Ny mätmetod som medför lägre numerärt värde. Utfallet för 2018 är likvärdigt med utfallet för 2017. I det nya FKI-mätetalet ingår inte partner och företag, utan bara privat och individmarknad.

Väsentliga händelser

- Folksam lanserade den nya produkten Privatpension. Det är en traditionell försäkring som riktar sig främst mot Folksams drygt en miljon kunder i åldrarna 25 till 55 år som idag saknar sparande.
- Folksamgruppen förvärvade i ett exklusivt förfarande obligationer som Världsbanken (IBRD) gav ut till ett värde av 350 miljoner amerikanska dollar eller knappt 2,8 miljarder kronor.
- KPA Pension toppar för sjunde året i rad listan över pensionsbranschens mest hållbara varumärken och Folksam placerar sig på en andraplats i försäkringsbranschen i Sustainable Brand Index stora undersökning.
- KPA Pensionsförsäkring anpassade från och med den 29 mars 2018 den garanterade räntenivån för premiebestämd traditionell försäkring från 0,75 procent till 0,50 procent före skatt och avgifter. Garantin beräknas på 85 procent på det belopp som betalas in.
- Folksamgruppen köpte gröna obligationer till ett värde av drygt tre miljarder kronor (400 miljoner amerikanska dollar) som Europeiska investeringsbanken gav ut. Det är Folksamgruppens hittills största enskilda förvärv.
- Finansinspektionen godkände överlåtelsen av Förenade Livs försäkringsbestånd till Folksam Sak och Folksam Liv. Överlåtelsen genomfördes per den 1 juni.
- Folksam Sak tecknade den 2 oktober avtal om att sälja sin ägarandel om 75 procent i Folksam Skadeförsäkring med verksamhet i Finland. Aktierna såldes till det finska försäkringsbolaget Fennia efter att vi under november fått myndigheternas godkännande.
- Folksamgruppen förvärvade ytterligare preferensaktier i Volvo Cars till ett nominellt belopp om 750 miljoner kronor. Därmed har Folksamgruppen investerat totalt 1 750 miljoner kronor i preferensaktier utgivna av Volvo Cars.

Två koncerner, tre strategiska varumärken och åtta försäkringsbolag.

* Avser Folksamgruppens ägarandel.

** Varumärket KPA Pension omfattar moderbolaget KPA AB, försäkringsbolagen KPA Livförsäkring AB (publ) (KPA Livförsäkring) och KPA Pensionsförsäkring AB (publ) (KPA Pensionsförsäkring) samt KPA Pensionservice AB.

I den här delårsöversikten redovisar vi Folksamgruppen totalt, Folksam Sak-gruppen och Folksam Liv-gruppen. Med grupp avses samtliga försäkringsföretag inom Folksam Liv och Folksam Sak, det vill säga både de som konsolideras och de som inte konsolideras. Undantaget från detta i nyckeltalstabellerna för Folksam Liv-gruppen och Folksam Sak-gruppen är solvenskvoten som avser respektive legal koncern. Vi koncentrerar oss på resultaten för moderbolagen Folksam Sak och Folksam Liv samt dotterföretaget KPA Pensionsförsäkring. Vi redovisar även ett antal centrala nyckeltal för de övriga dotter- och intresseföretagen inom Folksamgruppen.

Fokus affär, fokus kostnader inför 2019

2018 var ytterligare ett intensivt år i Folksamgruppen med en ny organisation, anpassning till nya regelverk, konsolidering av verksamheten och en tydlig hållbarhetsinriktning. Folksamgruppen har aldrig stått starkare i ett finansiellt perspektiv. Det gör oss väl rustade inför de möjligheter och utmaningar som väntar 2019. Fokus vrids nu om mot kostnader och affären. Vi går från implementering till optimering.

Omvärlden visar tydliga tecken på en ekonomisk avmattning. De politiska utmaningarna är tydliga med ett ökat populistiskt inslag i många länder. Ökade handelshinder som sänker den globala tillväxten är nu ett faktum.

Vår totala premievoly m växte under året med åtta procent till 54 miljarder kronor, till stor del på grund av våra starka positioner på kollektivavtalade tjänstepensioner inom RPA Pension och Folksam LO Fondförsäkring. Sakförsäkring uppvissade en stabil premieutveckling under året.

Det intensiva regelverksarbetet vreds successivt om under året från implementering till optimering och effektivitet. Vid årsskiftet var vi i stort sett i mål även om de nya reglerna innebär komplexa krav som leder till att varje kundmöte tar längre tid. Driftskostnaderna har därmed ökat mer än vad som var önskvärt. Vi har under året påbörjat en kraftig minskning av antalet konsulter genom att växla över till interna resurser samtidigt som vi infört hårdare kostnads-kontroll med avsikten att sänka kostnaderna 2019. Vi har också ett tydligt fokus på att genom ett mer komplett erbjudande ännu bättre möta våra kunders behov och därigenom öka affärsvolymen. Lanseringen av produkten Privatpension i början av 2018 är en del av detta. Det är en traditionell försäkring som främst riktar sig mot våra drygt en miljon kunder i åldrarna 25 till 55 år som idag saknar sparande.

I juli kom promemorian om en ny tjänstepensionsreglering. Förslaget innebär att försäkringsföretag som bedriver tjänstepensionsverksamhet kan välja att lämna försäkringsregleringen och omvandla sig till tjänstepensionsföretag. Då huvuddelen av Folksam Liv med dotterbolags verksamhet finns inom tjänstepensionsområdet kommer valet av bolagsform vara av stor strategisk betydelse för Folksamgruppen. En av nyckelfrågorna handlar om kapitalkraven eftersom de påverkar avkastningen och därmed pensionerna. Under 2019 kommer vi se över strategin och de vägval som Folksam Liv behöver göra framöver.

Vi fortsätter att investera i gröna obligationer. Under hösten nådde vi målet om minst 25 miljarder i investerat belopp och befäste därmed vår position som en ledande aktör globalt. Marknaden för gröna obligationer och vad som ofta kallas hållbara obligationer har utvecklats enormt under de senaste åren, något som vi är stolta över att ha bidragit till.

Hållbarhet ska vara en integrerad del av allt vi gör. Vår storlek och verksamhet innebär stora möjligheter för oss att vara en positiv kraft för kunderna och i samhället. Vi ska vara ledande i branschen när det gäller hållbarhet.

2019 kommer säkerligen bli ett intensivt och spännande år för Folksamgruppen. Både affären, våra kostnader liksom hållbarhet kommer att ha lika hög prioritet. Vi ska ta vara på alla möjligheter som bjuds för att nå det övergripande målet, att ha försäkrings- och sparandebranschens mest nöjda kunder.

Jens Henriksson

Vd och koncernchef

Marknadsöversikt och Folksamgruppen

Marknadsutveckling

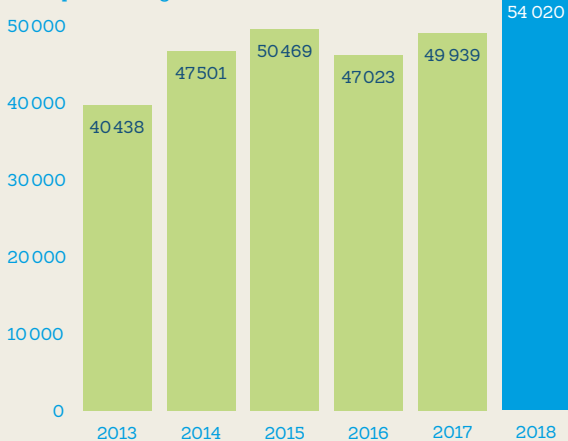
Folksamgruppen behåller sin position på marknaden. Premiesiffror från Svensk Försäkring efter utgången av tredje kvartalet visar att vi fortsätter att vara marknadsledare inom livförsäkring och marknadsledare inom skadeförsäkring.

Den totala konkurrensutsatta livförsäkringsmarknaden ökade under tolv månadersperioden fjärde kvartalet 2017- tredje kvartalet 2018 med nio procent till 230 miljarder kronor. Folksamgruppen behåller sin ledande ställning på totala premier inom livförsäkring, även om marknadsandelen är något lägre och uppgår till 14,0 (14,7) procent (inbetalda premier för både gamla och nya försäkringar). Minskningen berodde på lägre andel inom kapitalförsäkring och individuell tjänstepension. Inom kollektivavtalad tjänstepension fortsatte marknadsandelarna öka något. Marknadsandelen inom nyteckning ökar något till 11,9 (11,7) procent. Folksamgruppen är fortsatt trea efter Alecta och Skandia.

Den totala sakförsäkringsmarknaden växte med 5 procent till nästan 84 miljarder kronor jämfört med föregående år. Folksamgruppen är fortfarande den tredje största aktören med en marknadsandel om 16 procent, vilket är i nivå med föregående år.

Folksamgruppens totala premievolymer för helåret 2018 uppgick till 54 020 (49 939) miljoner kronor. Tillväxten kommer huvudsakligen från den kollektiva tjänstepensionsaffären. Folksam Liv-gruppen står för 39 557 (35 288) och Folksam Sak-gruppen för 14 463 (14 651) miljoner kronor av premievolymer.

Total premievolymer, Mkr

Makroekonomi

Den globala ekonomiska tillväxten visar tydliga tecken på att mattas av. Ökade handelshinder mellan USA och Kina är en viktig anledning. Tillväxten i USA väntas även bromsa in som en följd av att effekterna av landets skattereform klingar av under 2019. Den internationella valutafonden IMF förväntar sig att den globala tillväxten uppgår till 3,6 procent 2019, vilket är en liten nedjustering jämfört med den tidigare prognosen från oktober. Åldrande befolkningar, svag produktivitet utveckling, protektionism och mindre integration av världsekonomin är andra risker för den globala ekonomin.

Tillväxten i den svenska ekonomin väntas också bromsa in under 2019, bland annat som en konsekvens av en lägre tillväxt i omvärlden och minskande bostadsinvesteringar. För försäkringsbranschen är den låga räntenivån alltså en utmaning utifrån ett avkastningsperspektiv.

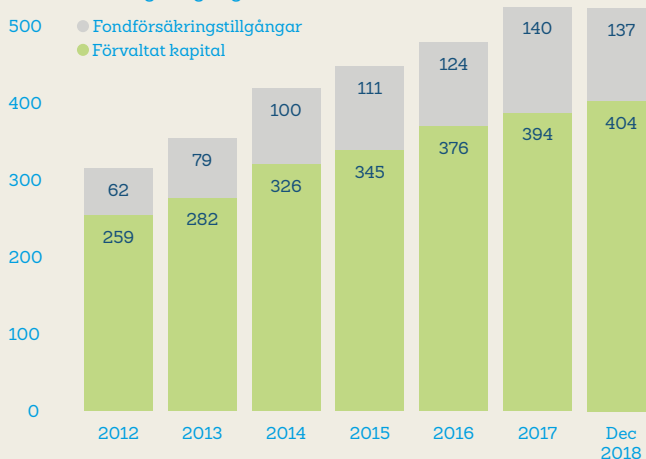
Förvaltade kapital och fondförsäkringstillgångar

Per den 31 december 2018 förvaltade Folksamgruppen 404 059 (394 125) miljoner kronor. Fondförsäkringstillgångarna uppgick per den 31 december 2018 till 137 056 (139 632) miljoner kronor.

Folksamgruppens förvaltade kapital, 31 december 2018

Folksamgruppens förvaltade kapital och fondförsäkringstillgångar, Mdr kr

Folksam Liv-koncernens olika företag uppvisade en lägre avkastning under 2018 jämfört med föregående år. Folksam Livs avkastning blev 1,5 procent och KPA Pensionsförsäkrings avkastning blev 0,5 procent. Det var huvudsakligen aktier som uppvisade en svagare utveckling jämfört med föregående år. Specialplaceringar och fastigheter uppvisade god avkastning, men står för en relativt liten del av tillgångsportföljerna. Några särskilda händelser inom kapitalförvaltningsverksamheten:

- Folksamgruppen förvärvade i ett exklusivt förfarande obligationer som Världsbanken (IBRD) gav ut till ett värde av 350 miljoner amerikanska dollar eller knappt 2,8 miljarder. Genom detta tredje förvärv i samma storlek med ett Världsbanksorgan som låntagare vill Folksamgruppen rikta fokus mot fem av FN:s sju globala utvecklingsmål.
- KPA Pensionsförsäkring investerade exklusivt 200 miljoner kronor i Vellinge kommuns första gröna obligation. Obligationen ska finansiera nollenergihuset "Omtankens hus" i Höllviken – kommunens nya omsorgsboende och mötesplats för äldre.
- Folksamgruppen köpte gröna obligationer till ett värde av drygt 3,3 miljarder kronor (400 miljoner amerikanska dollar) som Europeiska investeringsbanken gav ut. Det är Folksamgruppens hittills största enskilda förvärv. Investeringen fördelar sig enligt följande inom Folksamgruppen: Folksam Liv 182 miljoner amerikanska dollar, Folksam Sak 52 miljoner amerikanska dollar och KPA Pension 166 miljoner amerikanska dollar. Därmed har Folksamgruppen på två år investerat omkring tjugo miljarder kronor i gröna obligationer. Målet är att innan utgången av 2018 öka investeringarna till tjugofem miljarder kronor.
- KPA Pension och Folksam, investerade tillsammans två miljarder kronor i en obligation för att bidra till byggandet av ett hållbart Stockholm. Genom förvärvet vill Folksamgruppen uppmärksamma betydelsen av att planera och bygga städer och samhällen som är inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara. Samtidigt bidrar affären till målsättningen att ge kunderna en god riskjusterad avkastning.
- Genom en investering på 600 miljoner kronor i en grön obligation som Världsbanken gett ut uppnådde Folksamgruppen målet att före utgången av 2018 äga mer än 25 miljarder kronor i gröna obligationer. Det är en viktig del av Folksamgruppens hållbarhetsarbete och befäster positionen som en globalt ledande aktör inom gröna obligationer. De utgör sex procent av det förvaltade kapitalet.
- Folksamgruppen förvärvade ytterligare preferensaktier i Volvo Cars till ett nominellt belopp om 750 miljoner kronor. Därmed har Folksamgruppen investerat totalt 1 750 miljoner kronor i preferensaktier utgivna av Volvo Cars. Investeringen ger våra sparkunder en bra riskjusterad avkastning i ett bolag med stark anknytning till Sverige. Volvo Cars är lönsamt, har en tydlig tillväxtplan och höga ambitioner när det gäller elektrifieringsstrategier och självkörande bilar.

Regelverk

Nya och kommande regelverk påverkar verksamheter inom försäkring och pensionssparande.

Lag om tjänstepensionsföretag

Försäkringsrörelselagen (Solvens II) gäller sedan 2016 samtidigt som bolag som bedriver tjänstepensionsverksamhet kan följa övergångsregler. I juli 2018 kom en departements-skrivelse från Finansdepartementet om en ny lag för tjänstepensionsföretag. Förslaget innebär att försäkringsbolag som bedriver tjänstepensionsverksamhet kan välja att lämna Solvens II-regleringen och omvandla sig till tjänstepensionsföretag. Folksamgruppen har identifierat ett antal nyckelfrågor, däribland kapitalkraven eftersom de påverkar avkastningen och därmed pensionerna. Regeringskansliet planerar en proposition senare under våren 2019. Lagändringarna beräknas träda i kraft tidigast vid halvårsskiftet 2019. Under 2019 kommer vi se över strategin och de vägval som Folksam Liv behöver göra framöver.

Ny lag om distribution av försäkringar

Lagen om försäkringsdistribution trädde i kraft den 1 oktober 2018. Lagen innehåller förslag för att öka skyddet för kunder och skapa mer likartade konkurrensvillkor på marknaden. De svenska reglerna går på vissa områden längre än EU-reglernas minimikrav. Affärsmodeller, avtal, dokumentations och informationsmaterial, utbildning samt ersättningar till anställda påverkas. Folksamgruppen välkomnar att lagen innebär ett stärkt konsumentskydd. De ytterligare bestämmelserna i lagen som avser distribution av tjänstepensionsförsäkringar som är exponerade mot marknadsvolatilitet börjar tillämpas den 1 oktober 2019.

Skriftlighetskrav vid telefonförsäljning

I juni 2018 beslutade riksdagen att stärka konsumentskyddet vid telefonförsäljning. Beslutet innebär att en konsument som blir uppringd av en säljare efter den 1 september skriftligen måste godkänna ett avtal innan det blir bindande. Ett skriftligt godkännande kan ges via post, epost eller sms.

EU:s dataskyddsförordning

EU:s dataskyddsförordning (GDPR) ersatte den 25 maj 2018 Personuppgiftslagen (PUL). GDPR ökar fokus på varje individs rättigheter och ägarskap över sina personuppgifter. Folksamgruppen har ställt om verksamheter som hanterar personuppgifter.

Digitalisering

Digitaliseringen och automatiseringen påverkar försäkrings- och pensionssparande på många sätt. Å ena sidan uppstår nya risker och förändrade sätt att kommunicera med kunderna, å andra sidan skapas nya försäkringsbehov, affärsmodeller och konkurrenter. Internet of Things och självkörande bilar, delningsekonomi och automatiserad skadehantering samt robotrådgivning är konkreta exempel på digitaliseringens och automatiseringens konsekvenser.

För Folksamgruppen fortsätter de stora utvecklingsinsatserna, som förbättring av IT-systemen och ökning av vår digitala närvaro för kundkommunikation, för att vi ska bli ett än mer modernt och effektivt företag. Men de driver också kostnader. Vi prioriterar därför bland projekten för att säkerställa att de projekt vi har i gång levererar avsedd nytta. Robotics och FutureLab är två avdelningar inom Folksamgruppen som syftar till att förbereda verksamheterna för framtida tekniksprång.

Hållbarhet

Utifrån Folksamgruppens övergripande hållbarhetsmål har vi identifierat fem av FN:s globala hållbarhetsmål som vägledande i arbetet:

- Hälsa (mål 3)
- Jämställdhet (mål 5)
- Anständiga arbetsvillkor (mål 8)
- Hållbar konsumtion och produktion (mål 12)
- Bekämpa klimatförändringarna (mål 13).

Arbetet med ansvarsfull kapitalförvaltning kopplas till alla de 17 globala målen, med fokus på att i möjligaste mån lyfta fram de fem mål Folksamgruppen prioriterat.

Folksam har inom ramen för företagsnätverket Hagainiciativet också förbundit sig att vara fossilfritt senast 2030. Vi har även satsat stort på att investera i gröna obligationer och har nu passerat 25 miljarder kronor, i linje med vårt mål.

Folksam Sak med dotterföretag rapporterar enligt Solvens II. Folksam Liv med dotterföretag har rena Solvens II-bolag (KPA Livförsäkring), företag med blandad verksamhet (Folksam Fondförsäkring och Folksam Liv) och rena tjänstepensionsbolag (Folksam LO fondförsäkring och KPA Pensionsförsäkring) som följer Solvens I-regelverket. Bolagens kapitalkrav enligt Solvens II fastställs enligt standardmodellen, som är anpassad efter ett genomsnittligt, europeiskt försäkringsbolag. Samtliga bolag uppfyller solvens- och minimikapitalkrav. Beräkningar av solvenskvot för Folksam Sak (grupp) och Folksam Liv (moderbolag) redovisas med ett kvartals eftersläpning.

Folksam Sak

Folksam Sak

Saco Folksam
Försäkring

51%

Tre Kronor

Folksam Sak-gruppen	2018	2017	2016
Premieintäkt, Mkr	14 463	14 651	14 269
Förvaltad kapital, vid periodens slut, Mkr	43 901	46 658	46 106
Solvenskvot ¹⁾ (SCR), vid periodens slut	2,2	2,0	2,0

Premieintäkterna inom Folksam Sakgruppen minskade till 14 463 (14 651) miljoner kronor. Minskningen förklaras av att förbunden Unionen och Vision valde att inte förnya sina försäkringar i Förenade Liv/Folksam och att Folksam sålde dotterföretaget Folksam Skadeförsäkring vilket ger att Folksam Skadeförsäkrings resultat endast innefattar perioden januari-november. Det förvaltade kapitalet minskade till 43 901 (46 658) miljoner kronor. Minskningen kan primärt härledas till försäljningen av Folksam Skadeförsäkring. Solvenskvoten uppgick till 2,2 (2,0).

Folksam Sak (moderföretag)	2018	2017	2016
Premieintäkt, Mkr	12 379	11 671	11 298
Försäkringstekniskt resultat, Mkr	81	108	-250
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt, Mkr	1 349	913	1 746
Totalkostnad, %	97,9	97,9	100,8
varav skadekostnad, %	79,4	82,7	84,0
varav driftskostnad, %	18,5	15,2	16,8
Totalavkastning, %	4,1	3,4	6,6
Konsolideringsgrad, vid periodens slut, %	174	168	157
Solvenskvot (SCR), vid periodens slut	2,3	2,2	2,2

¹⁾ Solvenskvoten avser kapitalbas i relation till kapitalkrav i enlighet med Solvens II-regelverket. Solvenskvoten redovisas med ett kvartals eftersläpning.

Premieintäkterna för perioden uppgick i moderföretaget till 12 379 (11 671) miljoner kronor, vilket är 6 procent högre jämfört med föregående år 2017. Det starka erbjudandet och den ökade försäkringsviljan hos kunderna fortsatte att driva efterfrågan och utvecklingen mot försäkringar med mer innehåll i kombination med vissa premiejusteringar bidrog även detta till premietillväxten. Beståndsöverlåtelsen från Förenade Liv bidrog också till ökningen. De största premieökningarna var inom Hem & Villa, Sjuk och olycksfall och Motor & Trafik.

Totalkostnadsprocenten i moderföretaget uppgick till 97,9 (97,9), vilket var densamma som föregående år. Skadekostnadsprocenten minskade till 79,4 (82,7) procent. Minskningen var driven av ett större positivt avvecklingsresultat under perioden i kombination med relativt sett lägre skadekostnader. Driftskostnadsprocenten ökade däremot till 18,5 (15,2) primärt till följd av ändrad metod för aktivering av anskaffningskostnader, vilket medfört att vi under perioden endast haft avskrivningar om 166 mkr av tidigare aktiverade anskaffningskostnader men ingen aktivering har gjorts under perioden. Engångseffekten på driftskostnadsprocenten av denna principförändring var en ökning med 1,3 procentenheter. En återbetalning av pensionspremier föregående år i

kombination med högre kostnader för utvecklingsåtgärder under perioden bidrog också till ökningen av driftskostnadsprocenten.

Det försäkringstekniska resultatet uppgick till 81 (108) miljoner kronor, vilket är 27 miljoner kronor lägre än föregående år. Ökningen i premieintäkt i kombination med det förbättrade skadeutfallet motverkades främst av ökningen i driftskostnader och en minskad kapitalavkastning i försäkringsrörelsen. Resultat före bokslutsdispositioner och skatt uppgick för perioden till 1 349 (913) miljoner kronor. Förbättringen kan härledas till ökad kapitalavkastning.

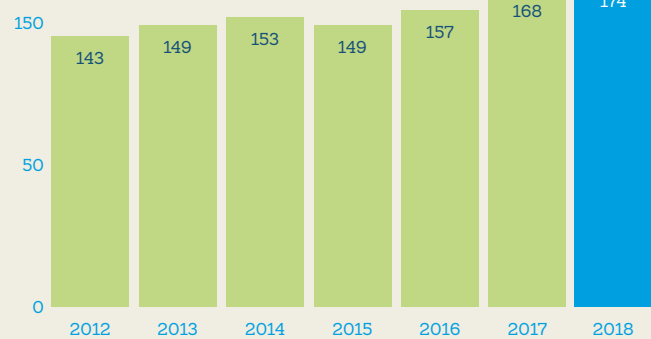
Totalavkastningen blev 4,1 (3,4) procent. Det beror huvudsakligen på högre avkastning på aktier i kombination med ökad avkastning inom räntebärande värdepapper, men också en reavinst relaterad till försäljningen av dotterföretaget Folksam Skadeförsäkring om 424 miljoner kronor. Solvenskvoten, som vi redovisar med ett kvartals eftersläpning, uppgick till 2,3 (2,2) för moderföretaget.

Konsolideringsgraden ökade och uppgick till 174 (168) procent i moderföretaget.

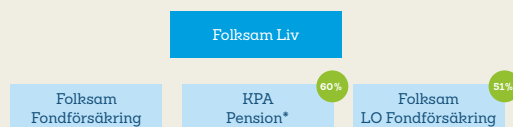
Hänt under perioden (jan–dec):

- Folksam lanserade den nya digitala tjänsten "Hitta vårdgivare utomlands" för att hjälpa kunderna att hitta kvalitetssäkrade läkarmottagningar och samtidigt att få ned kostnaderna för reseskador.
- Företagsaffären avslutade den omstruktureringsprocess som präglade verksamheten de senaste åren och inneburit att verksamheten koncentrerats till vissa marknader och företag.
- Principen för aktivering av anskaffningskostnader i Folksam Sak ändrades. Direkta och rörliga kostnader aktiveras om rätta förutsättningar föreligger för aktivering. Med direkta och rörliga kostnader avses förskotts- och engångsprovisioner som betalas till försäljningspersonal, förmedlare eller andra distributörer. Med anledning av att Folksam Sak har ändrat provisionerna till interna och externa säljare och förmedlare kommer ingen aktivering ske från och med 1 januari 2018. Detta innebär att under 2018 har driftkostnaderna belastats med 166 mkr i avskrivningar relaterade till aktivering från föregående år. Ändringen betraktas framåtriktad vilket innebär att inga jämförelsetal har räknats om.
- Folksam Sak sålde i november sitt innehav om 75 procent i det finska dotterföretaget Folksam Skadeförsäkring till finska Fennia efter att vi fått myndigheternas godkännande. Köpeskillingen uppgick till cirka 800 miljoner kronor och gav upphov till en reavinst om drygt 400 miljoner kronor. Affären gynnade därmed Folksam Saks kunder genom en stärkt kapitalbas och en högre solvensgrad. Reavinsten bidrog även positivt till kapitalavkastningen.

Konsolideringsgrad %, moderbolaget

Folksam Liv

Folksam Liv-gruppen	2018	2017	2016
Premier ¹⁾ , Mkr	39 557	35 288	32 754
Förvaltad kapital, vid periodens slut, Mkr	360 157	347 258	329 485
Fondförsäkringstillgångar, vid periodens slut, Mkr	137 076	139 632	124 042
Solvenskvot ²⁾ , vid periodens slut	3,4	3,2	3,4

Premierna för Folksam Livgruppen ökade med 12 procent och uppgick till 39 557 (35 288) miljoner kronor för 2018. Det förvaltade kapitalet uppgick till 360 157 (347 258) miljoner kronor och fondförsäkringstillgångarna till 137 076 (139 632) miljoner kronor. Totalt ökade kundernas tillgångar med omkring två procent under 2018. Solvenskvoten var 3,4 (3,2).

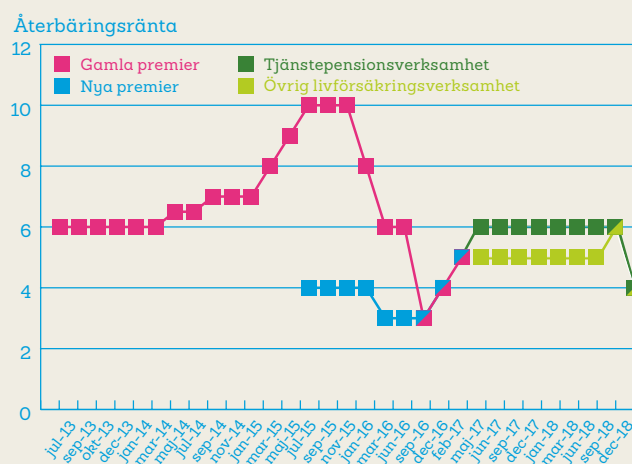
Folksam Liv (moderföretag)	2018	2017	2016
Premier ³⁾ , Mkr	11 584	10 324	9 840
Totalavkastning, %	1,5	4,2	8,4
Förvaltad kapital, vid periodens slut, Mkr	183 259	179 413	176 267
Solvensgrad, vid periodens slut, %	163	165	165
Kollektiv konsolidering tjänstepension, vid periodens slut, %	110	120	121
Kollektiv konsolidering övrig livförsäkring, vid periodens slut, %	114	118	120

- ¹⁾ Premier omfattar premieinkomst för sparförsäkring och premieintäkt för riskförsäkring samt inbetalningar från sparare i fondförsäkring.
²⁾ Solvenskvoten för blandade bolag avser summan av kapitalbasen i relation till kapitalkrav för övrig livförsäkring (i enlighet med Solvens II-regelverket) och kapitalbasen i relation till kapitalkrav (i enlighet med Solvens I-regelverket) för tjänstepensionsverksamhet. Solvenskvoten redovisas med ett kvartals eftersläpning.
³⁾ Premier omfattar premieinkomst för sparförsäkring och premieintäkt för riskförsäkring.

Premierna för moderföretaget Folksam Liv ökade med 12 procent, till 11 584 (10 324) miljoner kronor. Ökningen kom främst från sparandeprodukterna individuell tjänstepension och individuell sparförsäkring och berodde på en högre försäljning inom förmedlad kanal. Driftkostnaderna uppgick till 1 359 (1 234) miljoner kronor vilket innebar en ökning med 125 miljoner, motsvarande tio procent. Ökningen kom ifrån högre kostnad för anskaffning på grund av ökad försäljning inom förmedlad kanal och högre utvecklingskostnader. Totalavkastningen för perioden uppgick till 1,5 (4,2) procent. Det är framför allt lägre avkastning från aktier och bolagsstrategiska innehav som gav en lägre totalavkastning under året jämfört med föregående år. Sett över de fem senaste åren 2014–2018 har den årliga genomsnittliga totalavkastningen för Folksam Liv varit 5,9 procent. Över den senaste tioårsperioden 2009–2018 är totalavkastningen 6,9 procent per år. Solvensgraden i moderföretaget minskade till 163 (165) procent per den sista december 2018 som en följd av lägre avkastning.

Solvenskvoten för blandade bolag, som vi redovisar med ett kvartals eftersläpning, är stabil och uppgick till 3,9 för moderföretaget. Den kollektiva konsolideringsgraden för premiebestämd tjänstepensionsförsäkring uppgick till

110 procent den sista september 2018 och till 114 procent för övrig livförsäkringsverksamhet.

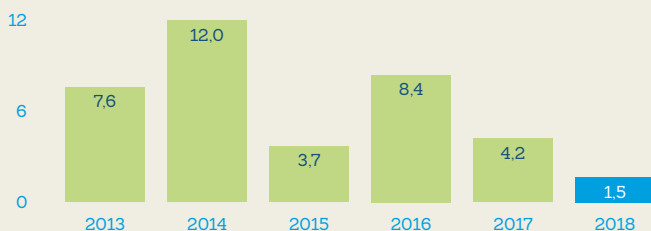

2015-11-30 slog Folksam Liv samman all tjänstepensionsverksamhet och grenarna "tjänstepensionsverksamhet" och "övrig livförsäkringsverksamhet" bildades. Från och med 2017-04-01 har de två försäkringsgrenarna olika återbäringsräntor.

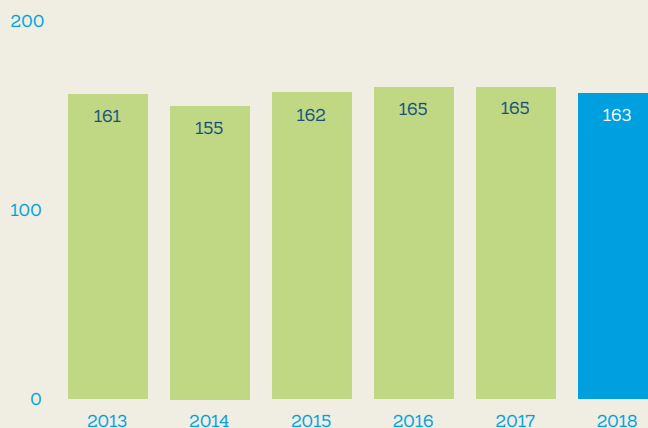
Hänt under perioden (jan–dec):

- Folksam lanserade den nya produkten Privatpension. Det är en traditionell försäkring som riktar sig främst mot Folksams drygt en miljon kunder i åldrarna 25 till 55 år.
- Folksam blev en av de utvalda inom traditionell försäkring i Collectums ITP-upphandling, som gäller för mer än 900 000 privatanställda tjänstemän, för perioden oktober 2018 till september 2023.
- Folksam Liv höjde från och med den första september 2018 återbäringsräntan för övrig livförsäkringsverksamhet från 5,0 till 6,0 procent.
- Återbäringsräntan sänktes sedan den 1 december till 4 procent för såväl tjänstepension som övrigt liv. Förändringarna var en anpassning till de finansiella marknadernas utveckling, vilket påverkar pensionsportföljernas värde.

Totalavkastning %, moderföretaget

Solvensgrad %, moderföretaget

KPA Pension

KPA Pensionsförsäkring AB	2018	2017	2016
Premieinkomst, Mkr	16 475	13 378	12 138
Försäkringstekniskt resultat, Mkr	4 375	9 172	7 280
Förvaltningskostnad, %	0,2	0,2	0,2
Totalavkastning, %	0,5	4,6	6,6
Avkastningsränta, %	0,5	4,8	6,7
Förvalt kapital, vid periodens slut, Mkr	172 402	163 060	148 379
Solvensgrad, vid periodens slut, %	165	168	164
Solvenskvot (S1), vid periodens slut	18,2	16,3	15,4

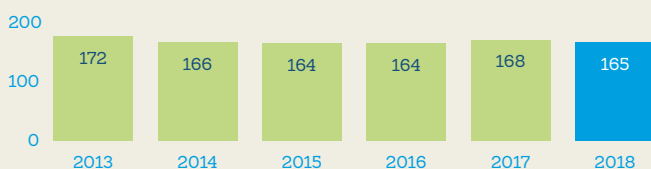
Premieinkomsten för KPA Pensionsförsäkring ökade 23 procent och uppgick till 16 475 (13 378) miljoner kronor. En anledning till den starka utvecklingen är att KPA Pension som förvalsbolag inom premiebestämd pension årligen får många nya kunder, dessutom har det varit ett minskat antal kunder som valt att lämna KPA Pension. I samband med 2018 års förmedling tillkom 120 000 (115 000) nya pensions-sparare som omfattas av pensionsavtalen KAPKL och AKAP-KL. AKAP-KL har sedan kvartal 3 ändrat från årsförmedling till kvartalsförmedling vilket har gett en effekt på högre premier motsvarande 1,2 miljarder under 2018.

Det försäkringstekniska resultatet gynnades av positivt kassaflöde och uppgick till 4 375 (9 172) miljoner kronor. Förvaltningskostnadsprocenten i KPA Pensionsförsäkring var 0,2 (0,2). Totalavkastningen uppgick till 0,5 (4,6) procent för perioden och avkastningsräntan var 0,5 (4,8) procent. Sett över de senaste tio åren 2009–2018 har den årliga genomsnittliga totalavkastningen för KPA Pensionsförsäkring varit 6,9 procent. KPA Pensionsförsäkrings solvensgrad vid periodens slut var 165 (168) procent. Solvenskvoten, som vi redovisar med ett kvartals eftersläpning, uppgick till 18,2 (16,3) för KPA Pensionsförsäkring.

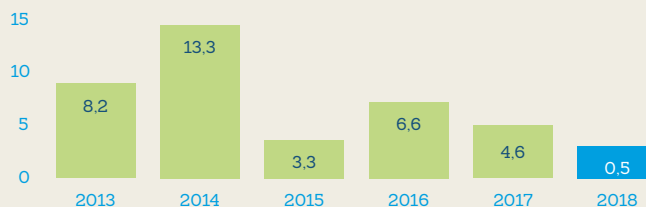
Hänt under perioden (jan–dec):

- KPA Pensionsförsäkring sänkte från och med den 1 januari 2018 avgifterna med 25 procent för den premiebestämda traditionella försäkringen för tjänstepensionsavtalen AKAP-KL och KAP-KL för förvaltning av kommun- och landstingsanställdas tjänstepensioner. De rörliga avgifterna sänks från 0,15 till 0,11 procent, medan den fasta avgiften på 48 kronor kvarstår. Sedan 2001 har avgifterna sänkts med över 70 procent.
- Likaså sänkte KPA Pensionsförsäkring från och med den 1 januari 2018 priset från tre till två procent i en produkt kopplad till den kollektivavtalade tjänstepensionen, den så kallade premiebefrielseförsäkringen. Premiesänkningen berör 900 arbetsgivare i kommuner, regioner och kommunala bolag.
- KPA Pensionsförsäkring anpassade från och med den 29 mars 2018 den garanterade räntenivån för premiebestämd traditionell försäkring från 0,75 procent till 0,50 procent före skatt och avgifter. Garantin beräknas på 85 procent på det belopp som betalas in. Ändringen gäller från den 29 mars 2018 och premier inbetalda före detta datum påverkas inte.
- Ett antal kommuner - till exempel Luleå, Täby och 33 Skånekommuner - valde KPA Pension till leverantör av pensionsadministration.
- KPA Pension toppar för sjunde året i rad listan över pensionsbranschens mest hållbara varumärken.
- KPA passerade målet att äga mer än 10 miljarder kronor i gröna obligationer. Hållbara investeringar är viktig del av bolagets hållbarhetsarbete.
- Tack vare KPA Pensions goda ekonomi kunde bolaget dela ut 260 miljoner kronor till kommunsektorn i form av en 85-procentig premierabatt för tjänstegrupplivförsäkringen, TGL-KL.

Solvensgrad %

Totalavkastning %

Appendix: Övriga dotter- och intresseföretag

Folksam Sak			
Tre Kronor	2018	2017	2016
Premieintäkt, Mkr	1 040	999	962
Försäkringstekniskt resultat, Mkr	48	95	56
Resultat före skatt, Mkr	45	94	66
Totalkostnad, %	95,4	90,5	94,1
Solvenskvot (SCR), vid periodens slut	2,1	2,2	2,0
Folksam Skadeförsäkring			
Premieintäkt, Mkr	667	721	736
Försäkringstekniskt resultat, Mkr	-40	-14	61
Resultat före skatt, Mkr	-48	-18	99
Totalkostnad, %	106,0	103,7	93,3
Solvenskvot (SCR), vid periodens slut	3,1	2,9	2,9
Förenade Liv			
Premieintäkt, Mkr	222	1 086	1 110
Försäkringstekniskt resultat, Mkr	-99	-24	246
Resultat före skatt, Mkr	-99	-24	246
Totalkostnad, %	172,1	103,9	100,8
Solvenskvot (SCR), vid periodens slut	1,1	2,1	1,8
Saco Folksam Försäkring			
Premieintäkt, Mkr	156	174	163
Försäkringstekniskt resultat, Mkr	25	8	18
Resultat före skatt, Mkr	25	14	25
Totalkostnad, %	85,1	82,1	85,8
Solvenskvot (SCR), vid periodens slut	1,6	1,5	1,4
Folksam Liv			
KPA Livförsäkring			
Premieinkomst, Mkr	294	279	266
Periodens resultat före skatt, Mkr	17	4	57
Förvaltningskostnad, %	0,8	0,7	0,6
Totalavkastning, %	0,0	3,0	4,8
Solvenskvot (SCR), vid periodens slut	3,3	3,1	3,2
Folksam Fondförsäkring			
Premieinkomst, Mkr	22	20	14
Periodens resultat före skatt, Mkr	82	45	110
Förvaltningskostnad, %	1,2	1,3	1,2
Fondförsäkringstillgångar, vid periodens slut, Mkr	39 318	42 574	39 961
Solvenskvot blandade bolag	1,5	1,2	1,5
Folksam LO Fondförsäkring			
Premieinkomst, Mkr	114	103	95
Periodens resultat före skatt, Mkr	232	241	199
Förvaltningskostnad, %	0,14	0,1	0,1
Fondförsäkringstillgångar, vid periodens slut, Mkr	88 609	87 525	75 174
Solvenskvot (S1), vid periodens slut	5,9	5,4	4,6

Solvenskvoten i tabellen redovisas med ett kvartals eftersläpning.

Det här är Folksamgruppen

Vårt jobb är att ge trygghet i livets alla skeden. Hos oss kan kunden försäkra sig själv, sina nära och kära, sina ägodelar och spara till pensionen. Varje gång vi möter en kund, möter vi också en ägare. Och vi har många ägare. Vi försäkrar nästan varannan svensk och har hand om pensionen för mer än två miljoner människor. Det betyder att Folksamgruppen är en av de ledande aktörerna inom försäkring och pensionssparande.

Vår vision

Våra kunder ska känna sig trygga i en hållbar värld.

Vårt övergripande mål

Vi ska ha försäkrings- och pensionssparandebansschens mest nöjda kunder.

Läs mer på folksam.se

Våra kunder ska
känna sig trygga
i en hållbar värld

För ytterligare information, vänligen kontakta:

- Jesper Andersson, CFO Folksamgruppen, 070-831 59 76
- Kajsa Moström, Presschef Folksamgruppen, 08-772 64 79